

Miljøgodkendelse

Adresse: Højrupvej 37, 9850 Hirtshals

Husdyrgodkendelsesloven §16a stk. 1

Dato for gyldighed 3. juli 2020

Journalnummer 09.17.18-P19-4-18

Indholdsfortegnelse

1	Afgørelsen	2
1.1	Gyldighed	3
1.2	Revurdering af miljøgodkendelsen	4
2	Afgørelsens baggrund	5
3	Byggeri og anlæg	6
3.2	Vaskeplads.....	10
4	Landskabelige værdier	11
5	Naturvurdering	14
6	Nabopåvirkning.....	19
6.1	Lugt.....	19
6.2	Fluer og skadedyr.....	21
6.3	Støj og støv.....	22
6.4	Transporter.....	24
7	Management og øvrige vurderinger.....	28
7.1	Generelt management.....	28
7.2	Befolkning og menneskers sundhed.....	28
7.3	Reduktion af miljøpåvirkning og afværgeforanstaltninger	29
7.4	BAT – Bedst anvendelig teknologi.....	30
7.5	Energi- vand, og resurseforbrug og BAT	34
7.6	Anvendte teknologier og evt. fravalg af oplagte teknologier.	36
7.7	Undersøgte alternativer.....	36
8	Offentlighed og klagevejledning.....	39
8.1	Offentlighed	39
8.2	Klagevejledning	39

1 Afgørelsen

Ansøger Troels Bang Andersen ansøger om en ny godkendelse af produktionsarealerne på adressen Højrupvej 37, 9850 Hirtshals. Der ansøges om at eksisterende produktionsarealer godkendes efter stipladsmodellen for derved at skabe størst mulig fleksibilitet i produktionen, inden for lovens rammer. Desuden søges der om en udvidelse i 3 etaper med 3 tilbygninger der skal anvendes som henholdsvis farestald i etape 1 på 208m² produktionsareal, 2 tilbygninger til smågrisestalden i etape 2 og 3 på 420 m² produktionsareal hver, samlet 840m² produktionsareal til smågrise.

Der ønskes ligeledes opført en ny gyllebeholder, samt overdækning er en eksisterende.

Husdyrstørrelse og produktionsomfang

Der ansøges om en mere fleksibel produktionsløsning til sohold samt til produktion af smågrise og egne polte. Derudover ansøges der om en udvidelse således at det samlede produktionsareal stiger fra de nuværende 3.979 m² til 4.958 m².

Landskabelige forhold

Tilbygninger til stalde bygges i forlængelse af eksisterende stalde. Der er redegjort for de valgte placeringer samt mulige alternativer i miljøkonsekvensrapporten.

Den nye gyllebeholder etableres i tilknytning til de eksisterende gyllebeholdere.

Potentielle gener

Den ansøgte produktion medfører en forøgelse af udledningen af ammoniak, ligesom den medfører en forøgelse i lugtpåvirkning fra ejendommen.

Det vurderes at den ansøgte ændring vil forårsage en mindre øgning i antallet af transporter tilknyttet husdyrbruget på ejendommen.

Husdyrbruget er beliggende på mart.nr. 16a Højrup by, Horne.

Kommunes vurdering

På baggrund af det indsendt ansøgningsmateriale har kommunen vurderet, at ændringen ikke giver anledning til væsentligt øget miljøpåvirkning i henhold til de gældende regler^{1,2}.

Kommunens vurderinger er nærmere beskrevet under de enkelte afsnit.

Afgørelsen er betinget af følgende **vilkår**:

¹ Lov. nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

² Lov. nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse.

- 3.1.1 Gyllebeholderen på 800 m³ skal være overdækket.
- 3.1.2 Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi, skal være i overensstemmelse med angivelserne i **Tabel 1**.
- 3.1.3 Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles.
- 3.2.1 Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.
- 6.1.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at produktionsareal holdes tørre, at dyrene holdes rene, og at fodringssystemer holdes rene.
- 6.3.1 Støjvilkår
- 7.7.1 Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne afgørelse.

1.1 Gyldighed

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis afgørelsen kun delvist udnyttes inden fristens udløb, bortfalder den uudnyttede del³. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis afgørelsen kun delvist udnyttes, ændres forudsætningen for beregningerne. Det kan derfor være nødvendigt at der efterfølgende indsendes ny beregninger, der viser at produktionen lever op til lovens krav på afgørelsestidspunktet.

Afgørelsen til udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet. Det betyder, at hvis en afgørelse der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år⁴.

³ Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændringer - § 59 a

⁴ Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændringer - § 59 a stk. 2

1.2 Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering⁵. Den første regelmæssige vurdering af denne miljøgodkendelse skal dog foretages, når der er gået 8 år.

Dit husdyrbrug er et såkaldt IE-husdyrbrug, dvs. at det er omfattet af EU-direktivet om industrielle emissioner. Det betyder, at hvis EU-kommissionen vedtager nye BREF-dokumenter (BAT-reference-dokumenter) for bedriftstypen, skal kommunen straks iværksætte en ny revurdering.

Nye krav, der følger af et nyt BREF-dokument, skal nemlig være opfyldt inden fire år fra den dag, hvor dokumentet er vedtaget i Kommissionen.

EU-Kommissionen offentliggjorde den 21. februar 2017 BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, dvs. husdyrbrug omfattet af IE-direktivet (IE-husdyrbrug). BAT-konklusionerne er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler med de pågældende krav, som pr. den 21. februar 2021 gælder umiddelbart for IE-husdyrbrug.

Derudover træder disse særlige regler for IE-husdyrbrug øjeblikkelig i kraft ved meddelelse af afgørelse om revurdering af et IE-husdyrbrug og i forbindelse med meddelelse af ny miljøgodkendelse, som følge af etablering, udvidelse eller ændring af et IE-husdyrbrug.

⁵ jf. Bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug - §47.

2 Afgørelsens baggrund

Læsevejledning

I de efterfølgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Under de enkelte afsnit vurderer kommunen, om ændringen kan holdes inden for lovens rammer. Når kommunen har fastsat vilkår, vil begrundelsen for vilkåret være beskrevet detaljeret i kommunens vurdering.

I det omfang ansøger har redegjort for ejendommens miljømæssige forhold vil det komme først i afsnittet.

I afgørelsen bruges begreberne stald og produktionsareal

- Stald - er hele bygningen
- Produktionsareal - er arealet hvor dyrene befinder sig

Gennem husdyrbrugloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi (Best Available Techniques).

Definitioner

Ansøger har indsendt ansøgningen gennem Miljøstyrelsens ansøgningsystem www.husdyrgodkendelse.dk, hvor alle beregninger foretages.

Tilladelsen gives efter

- Lov. nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer – i resten af teksten blot kaldet "**husdyrgodkendelsesloven**".
- Lov. nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse – i resten af teksten blot kaldes "**miljøbeskyttelsesloven**".
- [Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug](#) – i resten af teksten blot kaldet "**husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen**".

3 Byggeri og anlæg

Ansøgers beskrivelse og oplysninger

Nedenstående beskrivelse omfatter særkender ved ansøgningen, det ansøgte placering og det ansøgte væsentligste påvirkninger på miljøet.

Husdyrbruget er på nuværende tidspunkt godkendt til et dyrehold på 775 søer og 19000 smågrise (7,2-31kg) og 800 polte. Det forventes at dyreholdet efter udvidelse vil være i størrelsesordenen 850 årssøer, 25500 smågrise og 850 polte(slagtesvin). Det vurderes dog at det står ansøger frit for med de nye regler for anvendelse af produktionsareal at sammensætte dyreholdet hensigtsmæssigt, og derigennem fordelen af gode driftsresultater i de eksisterende og nuværende stalde. Da ejendommen har over 750 stipladser til søer, vurderes det at der er tale om et IE-brug.

På husdyrbruget forefindes tre eksisterende gyllebeholdere på hhv. 800 m³, 1500 m³ og 2500 m³. Alle 3 beholdere er placeret samlet øst for ejendommens stalde og øvrige bygninger. Der ønskes opført en ny overdækket gyllebeholder på 3000 m³ kapacitet i tilknytning til de eksisterende beholdere som angivet på bilag 2 situationsplan.

I forbindelse med udvidelsen, vil der etapevis blive etableret 3 tilbygninger til de eksisterende stalde. Der ansøges om mulighed for at vælge placering af ny farestald frit, da ansøger ikke har lagt sig fast på om den skal placeres i vestlig eller østlig ende af den eksisterende farestald som angivet på bilag 2 situationsplan.

Den etapevise udvidelsesplan er som følger:

- Etape 1: Ny farestald med produktionsareal på 208 m². Bygges enten i vestlig eller østlig ende af den eksisterende farestald, afhængig af hvad ansøger beslutter.
- Etape 2: Ny klimastald til smågrise med 420 m² produktionsareal, bygges i østlig ende af eksisterende klimastald
- Etape 3: Ny klimastald til smågrise med 420 m² produktionsareal, bygges i vestlig ende af eksisterende klimastald

Udvidelsen forventes at kunne gennemføres indenfor 6 år af meddelt afgørelse om miljøgodkendelse.

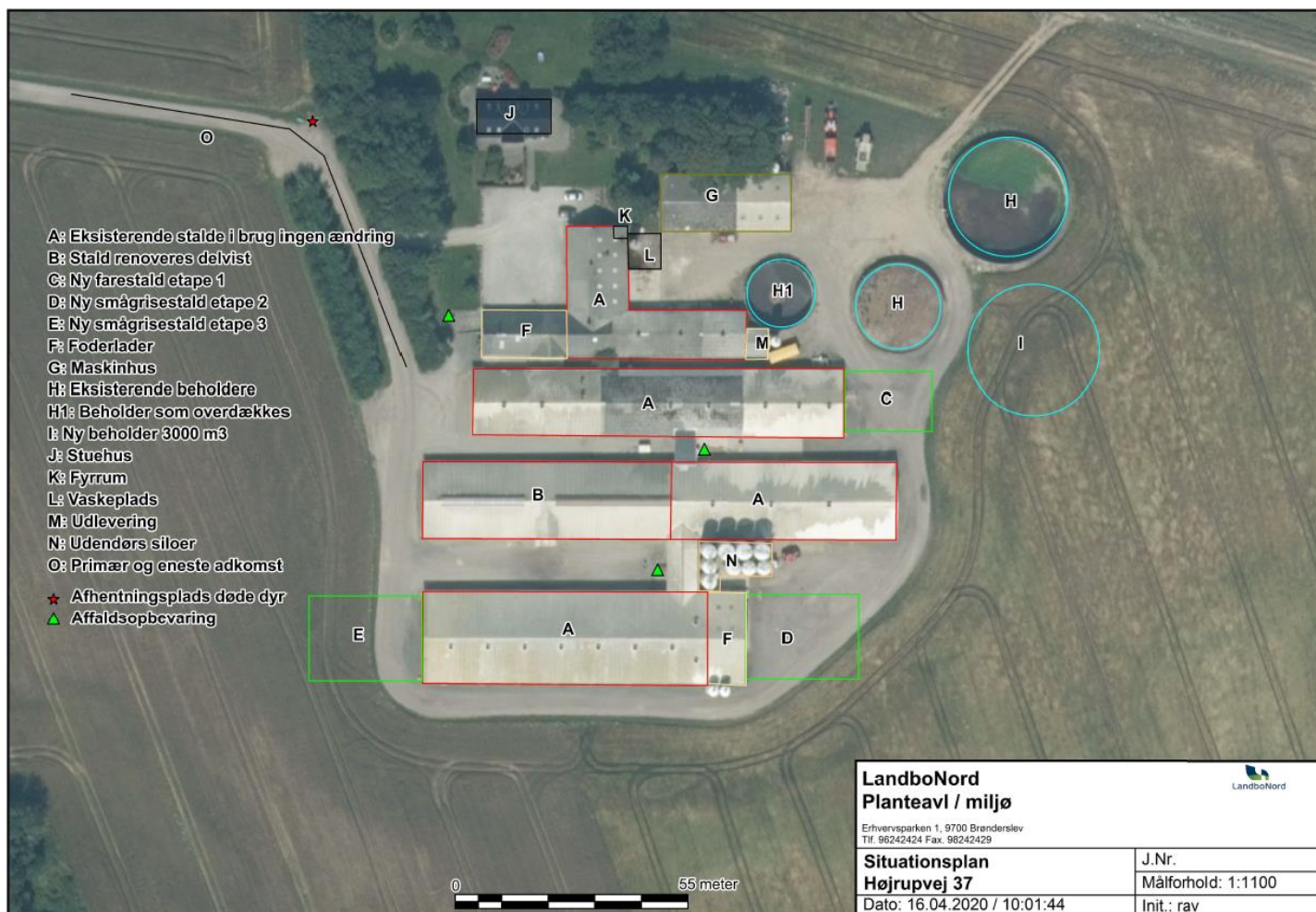
Derudover renoveres en del af den eksisterende drægtighedsstald.

Følgende produktionsareal er lagt til grund for ansøgningen, i henholdsvis ansøgt, nudrift og 8-årsdrift. Staldbygningernes placering kan ses på medsendte bilag 2. Der er på medsendte bilag 3 redegjort for produktionsareal i hhv. ansøgt, nudrift og 8-års drift.

Table 1: Ejendommens produktionsareal

Stald	Dyretype/gulv	Produktionsareal (m2)		
		Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Smågrise 2006	Smågrise, Toklima, delvis spaltegulv	1030	1030	1030
Poltestald gl.	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fastgulv	551	551	551
Drægtighedsstald 2006	Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv	326	326	326
Drægtighedsstald renoveres delvist	Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv (den del der renoveres)	108	-	-
	Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv	840	-	-
	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse+spaltegulv	-	950	950
Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv	250	250	250
Sygeafdeling	Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv	112	112	112
Farestald gl.	Søer, digegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	760	760	760
Ny farestald etape 1	Søer, digegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	208	-	-
Ny smågrisestald etape 2	Smågrise, Toklima, delvis spaltegulv	420	-	-
Ny smågrisestald etape 3	Smågrise, Toklima, delvis spaltegulv	420	-	-
I alt		4.985	3.039	3.039

Figur 1: Anlægstegning

Tabel 2: Samlet BAT beregning for anlægget

Samlet BAT beregning	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4.587	921	5.508
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4.620	886	5.506
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede vejledende ammoniaktab pr. år opnåeligt for hele anlægget ved anvendelsen af BAT bliver 5.508 kgN/år, og det faktiske ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelsen af BAT bliver 5.506 kgN/år. Ammoniakniveauet for den ansøgte produktion er 2 kg N/år mindre end den vejledende BAT emission fordi, der er etableret overdækning på gyllebeholderen.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurderingen at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse eller begrænsninger af ammoniakemissionen fra anlægget ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik(BAT)

Det er Kommunens vurdering, med udgangspunkt i ansøgers redegørelse, at anlægget samlet set lever op til kravet om BAT i forhold til ammoniakemission.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har desuden konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode når der køres gylle ud. Herefter skal teltoverdækningen lukkes.

For at undgå spild af husdyrgødning er der stillet vilkår om at der anvendes gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb eller alternativt kan der anlægges en læsseplads.

Vilkår:

- 3.1.1 Gyllebeholderen på 800 m³ skal være overdækket.
- 3.1.2 Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi, skal være i overensstemmelse med angivelserne i **Figur 1**.
- 3.1.3 Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

3.2 Vaskeplads

For at beskytte jord og grundvand for forurening, er der stillet et vilkår om at der skal anvendes en vaskeplads med afløb ved vask af maskiner og materiel.

Vilkår:

3.2.1 Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.

Hvis ikke vaskepladsen findes i forvejen, skal den befæstede plads udføres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter, Vaskeplads til landbrugsmaskiner", nr. 103.11-03, revideret 12.01.15. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

4 Landskabelige værdier

Ansøgers redegørelse

Landskab, geologi og kulturmiljø

Landskabet omkring husdyrbruget er udpræget landbrugsland, med bebyggelse i form af større og mindre gårde samt spredte enkelthuse. Husdyrbruget er beliggende i Hjørring Kommune lidt syd for Horne.

Husdyrbruget er beliggende udenfor registrerede kulturhistoriske eller geologiske bevaringsværdier.

Det vurderes at siden der ikke opføres fritlæggende eller større bygninger, og de bygninger samt gyllebeholder der opføres, bliver i tilknytning til eksisterende bebyggelse vil udvidelsen ikke påvirke landskabelige, geologiske eller kulturhistoriske bevaringsværdier i umiddelbar nærhed af husdyrbruget.

Farve og arkitektonisk udtryk

De eksisterende stalde er opført i gult murværk med grå/sorte tagplader uden lysningsplader indlagt.

Figur 2: Højrupvej 37 set fra syd. Kilde Skråfoto.dk

De nye tilbygninger vil få samme bygningsmæssige udtryk som de eksisterende.

Det vurderes samlet at ejendommen som helhed fremstår med et ensartet udtryk i landskabet og at den nye tilbygning ikke vil ændre på denne vurdering.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Der er ingen bygge- og beskyttelseslinjer der påvirkes af husdyrbruget.

Kommunale udpegninger

Ejendommen ligger indenfor den kommunale udpegning af "Store husdyrbrug", hvilket stemmer fint overens med ejendommens placering.

Grundvand

Ejendommen befinder sig udenfor område for særlige drikkevandsinteresser.

Overfladevand

Maskinvask mv. foregår på støbt plads med afløb til gyllebeholder.

Spildevand fra pladsen afledes via afløb til en fortank inden det pumpes videre til gyllebeholderen.

Tagvand fra de eksisterende stalde ledes til terræn. Tagvand fra øvrige produktionsbygninger samt stuehus ledes til terræn. Sanitært spildevand fra stuehus ledes til septiktank og nedsivningsanlæg.

Tagvand fra de nye tilbygninger afledes på samme vis som tagvandet fra den eksisterende tilstødende bygning.

Generelle afstandskrav

Jf. udpegninger og beregninger i it-ansøgningen er der i nedenstående redegjort for afstandskrav i henhold til §§6-8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Alle afstande er angivet som afstand til nærmeste nye eller eksisterende staldbygning eller opbevaringslager, som udregnet i it-ansøgningen.

Tabel 3: Oversigt generelle afstandskrav

Afstand fra staldbygning til:	Afstand, m	Krav ifølge Husdyrloven
Byzone eller sommerhusområde	>500	50 m
Lokalplan i landzone	>500	50 m
Nabobeboelse	210	50 m
Habitatområde (Kat 1 natur)	>500	10 m
Kat 2 natur	325	10 m
Enkelt vandindvinding	>500	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	>500	50 m
Vandløb/sø	70 *	15 m
Offentlig vej	236	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500	25 m
Beboelse på samme ejendom	21	15 m
Naboskel*	146	30 m

*For nye stalde og ny gyllebeholder er afstanden henholdsvis 130 og 140 m.

Samtlige generelle afstandskrav vurderes for overholdt.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget ligger udenfor områder der i Kommuneplan 2016 er udpeget som landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, økologiske- og rekreative værdier.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, økologiske- eller rekreative værdier i området.

5 Naturvurdering

Ansøgers redegørelse

Ammoniak og påvirkning af natur og Natura 2000-områder

Produktionsudvidelsen er i ansøgningen, skemaID 215102, vurderet ift. ammoniakemission fra staldanlægget inkl. gødningsopbevaringslagre og påvirkningen fra denne på nærliggende naturområder og nærmeste Natura 2000-naturområde.

Figur 3: Oversigtskort over placeringen af naturpunkterne.

Der er i **Tabel 4** vedlagt en opgørelse over beregninger af ammoniakdeposition til de udpegede naturområder.

Tabel 4: Oversigt over naturpunkter og ammoniakdeposition

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **5400,1** (kg NH₃-N/år) Meremission (8 års-drift): **705,1** (kg NH₃-N/år) Meremission (nudrift): **705,1** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
KAt 3 overdrev S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,3	2,0	▼
Kat 3 mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,6	0,6	3,6	▼
Kat 2 natur 3	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,4	▼
Kat 2 natur 2	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,7	▼
Kat 2 natur 1	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,5	▼
Kat 1 natur 3	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Kat 1 natur 2	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Kat 1 natur	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Kategori 1

Nærmeste Natura2000-området ligger nordøst for ejendommen i en afstand på over 5.000m. Grundet den store afstand, vurderes det, at området ikke vil blive påvirket af udvidelsen.

Projektets totaldeposition på kategori 1 naturområder på 0,0 overholder de strammeste krav til totaldeposition til kategori 1 arealer, hvis der er mere end 1 andet husdyrbrug i nærheden. I tilfælde af 2 eller flere naboer er bekendtgørelsens krav en maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år.

Projektets totaldepositioner på kategori 1 natur overholder derfor kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 om en maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år.

Kategori 2

Beregningerne viser at den maksimale totalbelastning på kategori 2 natur i alle tilfælde er på under 1,0 kg NH₃-N/år. Det vurderes således at de generelle afskæringskriterier for kategori 2 natur er overholdt.

Kategori 3

Det vurderes, at merbelastningen på nærliggende naturområder ikke vil medføre nogen tilstandsændring af naturområder der er udpeget som kategori 3 natur. I alle tilfælde er merbelastningen beregnet til under 1 kg N/ha/år. Det nærmeste Kategori 3 natur er et overdrev

beliggende ca. 130 m syd for ejendommens klimastalde. Overdrevet vil efter udvidelsen modtage en merdeposition på 0,3 kg N/ha/år.

Det vurderes samlet set at ammoniakdepositionen til omkringliggende naturarealer ikke overskrider vejledende grænseværdier, og udvidelsen vil kunne gennemføres uden påvirkning af natur, der vil kunne føre til tilstandsændringer.

Habitatdirektivets bilag IV-arter og andre arter

Der er via søg på naturdata.miljøportal.dk med en radius på 1000 m fra ejendommen ikke fundet registreringer af bilag IV-arter, fredede eller rødlistede arter:

Det vurderes samlet, at den ansøgte udvidelse vil have en neutral effekt på bilag IV arter. Dette vurderes på baggrund af at udvidelsen ikke vil kunne føre til tilstandsændringer på beskyttet natur, der må formodes at fungere som leve- og fødesøgningssteder tilknyttet den beskyttede natur.

Af andre potentielle bilag IV-arter der kan have levested eller, fødesøgningsområde eller opholdssted i området omkring husdyrbruget, kan nævnes:

- Markfirben
- Dværgflagermus
- Skimmelflagermus
- Sydflagermus
- Brunflagermus
- Vandflagermus
- Odder

Markfirben vil typisk have fødesøgnings- og levesteder på åbne, varme og tørre lokaliteter, såsom heder, overdrev og skråninger og sten- og jorddiger. Det er tidligere i denne miljøkonsekvensrapport fastslået at den øgede ammoniakdeposition ikke vil føre til tilstandsændringer, på denne type naturarealer. Det vurderes således ikke som sandsynligt at markfirben vil blive påvirket, som følge af produktionsændringen.

Flagermusarterne, vil typisk have levested, og ynglepladser i gamle træer, i skove. Den ansøgte produktionsændring medfører ikke rydning af skov, eller fældning af enkelttræer, ligesom produktionsændringen ikke medfører tilstandsændringer på naturarealer eller ammoniakfølsomme skove, der kunne have fungeret som levested eller fødesøgningsområde for flagermusarterne.

Odder, vil typisk have levested, og fødesøgningssteder i og i tilknytning til vandløb og åer, der foregår ikke nogen ændringer som følge af den ansøgte produktion, på vandløb eller åer, og påvirkningen på odderen vurderes som neutral

Det er ansøgers samlede vurdering at produktionsændringen vil have en neutral effekt på bilag IV arter og andre fredede arter, siden den øgede ammoniakudledning vurderes ikke at ville kunne medføre en tilstandsændring på de naturarealer som kan fungere som leve- og fødesøgningssteder for bilag IV-arter i nærområdet.

Ligeledes vurderes det også at transportbelastningen i forbindelse med den ansøgte produktionsændring vil være på stort set samme niveau, ligesom støj- og støvbilledet forventes ikke at ændres væsentligt. Dette vil således også have en neutral effekt på bilag IV arter.

Dersom kommunen ligger inde med yderligere viden omkring bilag IV-arter, på området eller i umiddelbar nærhed heraf, anmodes kommunen om at gøre en vurdering i forhold til dette i forbindelse med denne ansøgning.

Tabel 5: Ammoniakemission og effekt af miljøteknologi

Ammoniak fra Produktionsareal og lagere	Areal	Ammoniak-emission	Reduktion, udegående dyr	Effekt, miljøteknologi	Faktisk ammoniakemission
Ansøgt drift					
Smågrise 2006	1.030 m ²	576,8 kg	0	0	576,8 kg
Drægtighedsstald 2006	326 m ²	391,2 kg	0	0	391,2 kg
Drægtighedsstald renoveret	948 m ²	1.137,6 kg	0	0	1137,6 kg
Gl. farestald	760 m ²	501,6 kg	0	0	501,6 kg
Gl. poltestald	551 m ²	970,9 kg	0	0	970,9 kg
Ny Farestald etape 1	208 m ²	137,3 kg	0	0	137,3 kg
Ny Smågrisestald etape 2	420 m ²	235,2 kg	0	0	235,2 kg
Ny smågrisestald etape 3	420 m ²	235,2 kg	0	0	235,2 kg
Løbeafdeling	250 m ²	300,0 kg	0	0	300,0 kg
Sygeafdeling	112 m ²	134,4 kg	0	0	134,4 kg
Gyllebeholder 800 m ³	177 m ²	70,7 kg		35,3 kg	35,3 kg
Gyllebeholder 1500 m ³	343 m ²	137,1 kg		0	137,1 kg
Gyllebeholder 2500 m ³	706 m ²	282,4 kg		0	282,4 kg
Gyllebeholder 3000 m ³	1.077 m ²	431,0 kg		0	431,0 kg
Sum	7.288 m²	5.541,4 kg	0	35,3 kg	5.506,1 kg

Kommunes vurdering

Kommunen skal vurdere, om der er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder. Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod tilstandsændringer, mens Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper opdelt i tre kategorier med forskellige beskyttelsesniveauer.

Kategori 1-natur: Arealer beliggende indenfor de internationalt beskyttede Natura 2000-områder.

Kategori 2-natur: Højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha beliggende udenfor de internationalt beskyttede Natura 2000-områder.

Kategori 3-natur: Øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.

Kommunen skal desuden vurdere hvorvidt der kan ske påvirkning af yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, der er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Kommunens vurdering af ændringens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Vurderingerne bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Kommunen har iagttaget ansøgers redegørelse og har sammen med egen viden vurderet, at beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁶ og Naturbeskyttelsesloven, sikrer naturområderne tilstrækkeligt. Endvidere har kommunen vurderet, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter, har en væsentlig negativ påvirkning på Natura 2000-områder eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter⁷. Herved har kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁸.

⁶ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁷ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁸ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

6 Nabopåvirkning

6.1 Lugt

Ansøgers redegørelse

Produktionsændringen er vurderet ift. lugtemission og lugtgeneafstande til de nærmest beliggende naboer:

- enkelt bolig uden landbrugspligt,
- samlet bebyggelse,
- lokalplanlagt område i landzone og byzone.

Se it-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk for beregning af afstande til boligtyper. Der er i ansøgningsskemaet med id 215102 angivet flere boliger som kontrol.

Det vurderes at samtlige lugtgenekrav til naboer, samlet bebyggelse og byzoner er overholdt med god margin.

Tabel 6: Lugtgeneberegning med målte afstande til den nærmeste beboelse, samlet bebyggelse og byzone, samt beregnede geneafstande

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstande (m)
Enkelt bolig – Højrupvej 39	205,1	205,1	246,2
Samlet bebyggelse – Snevervej 5	525,8	525,8	1.130,2
Byzone – Horne	711,7	711,7	1.449,1

Kommunens vurdering

I ansøgers redegørelse ses de målte afstande til den nærmeste områder indenfor hver type, der i korte træk er skitseret herunder.

- Enkelt bolig - Beboelse på ejendomme uden landbrugspligt efter landbrugslovens regler.
- Samlet bebyggelse - Indenfor en afstand af 200 meter fra en beboelse, ligger mere end 6 andre enkelt boliger.
- Byzone eller sommerhusområde – Områdestatus ifølge Planloven.

Lugtgeneafstandene er beregnet for alle eksisterende og nye staldafsnit. Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldafsnit til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Hvis der er flere lugtkilder (flere staldafsnit) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere staldafsnit med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum. Nærmeste naboer ses på **Figur 4**

Figur 4: Nærmeste nabo uden landbrugspligt

Som det ses af **Tabel 6**, overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Kommunen vurderer kun at ejendommens gylletanke kan bidrage med lugtgener ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på anden ejendom, under forudsætning af at ejendommens gyllebeholdere drives efter reglerne herfor.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne", hvorfor kommunen har stillet vilkår, om generel renholdelse af stald- og foderarealer.

Vilkår:

6.1.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at produktionsareal holdes tørre, at dyrene holdes rene, og at fodringssystemer holdes rene.

6.2 Fluer og skadedyr

Ansøgers redegørelse

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Der er lavet egen aftale med hensyn til rottebekæmpelse. Evt. flueproblemer bekæmpes med gyllefluer i staldene.

Det er ansøgers vurdering at så længe skadedyr bekæmpes effektivt, og når problemerne opstår, samt i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom, samt kommunens anvisninger, vil gener fra skadedyr være forventelige og ikke uacceptable.

Ansøger vurderer også at gener fra skadedyr ikke vil øges som følge af ændringen i produktionen.

Døde dyr opbevares og afhentes af DAKA jf. regler om afhentning af dyr i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Det vurderes at opbevaring og afhentning sker på en sådan måde, at de ikke vil genere omkringboende og forbigående.

Døre dyr afhentes som angivet på **Figur 1**

Kommunens vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først og fremmest en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt at holde stalde, lagre og andre anlæg rottesikrede så vidt det er muligt. Derudover holdes i videst muligt omfang ryddeligt og renholdt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr og skabe uhygiejniske forhold. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, som derefter anviser bekæmpelse.

Kommunen vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende, og at husdyrbruget kan drives uden at skabe uhygiejniske forhold eller unødige nabogener.

6.3 Støj og støv

Ansøgers redegørelse

De normale støjkilder på ejendommen vil være brug af højtryksrensere, foderanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Der tilsigtes at vask af stalde, samt brug af gyllepumper primært udføres i dagtimer. Intern transport på ejendommen, samt flytning af grise vil også hovedsageligt blive udført i dagtimerne.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken.

De væsentligste støvkilder på ejendommen er håndtering af halm til strøelse, samt håndtering af foder. Ligeledes er kørsel med traktorer under tørre forhold en kilde til støv. Der tilsigtes et godt renhold, særligt under transport af halm, for at minimere støvgener.

I forbindelse med udvidelsen vil der ske en mindre forøgelse i mængden af støv- og støjgener fra husdyrbruget, da optimeringen på ejendommen vil kræve f.eks. flere transporter af dyr, mere håndtering af halm m.v. Det vurderes dog, at den forøget mængde ikke vil genere omkringboende. Dette er vurderet på baggrund af afstand til naboer.

Det vurderes samlet set at støj- og støvkilder ikke vil kunne påvirke nærmeste naboer i væsentlig grad.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støjgener fra husdyrbrugets bygningsparcel, ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter. Tilsvarende vurderer kommunen at husdyrbrugets forskellige anlæg og maskiner på bygningsparcellen, ikke giver anledning til rystelser for omboende. Der er stillet vilkår om maksimal støjbelastning, for at sikre omboende mod unødige støjgener.

Vilkår:

6.3.1 Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

6.4 Transporter

Ansøgers redegørelse

Husdyrproduktionen på ejendommen drives som en so-ejendom. De producerede smågrise sælges som udgangspunkt som 30 kg grise. De primære transporter til og fra ejendommen består således af følgende:

- Transport af smågrise fra ejendommen
- Gyllekørsel
- Foderleverancer

De sekundære transporter til og fra ejendommen består af følgende:

- Søer til slagt
- Polte/gylte til ejendommen
- Afhentning af døde dyr
- Leverancer af halm og andet.

Tilknyttet planteavlslsdriften på ejendommen er der følgende transporte til og fra ejendommen.

- Leverancer af såsæd og gødning

Kørsel med redskaber og maskiner tilknyttet planteavlslsdriften. Disse er udeladt af vurderingen af transportbelastningen, men vurderes som uændrede i forhold til den ansøgte udvidelse.

Al indkørsel til ejendommen sker via Højrupvej. Gyllekørsel sker dog også direkte til omkringliggende marker uden at transporterne går via offentlig vej.

For samtlige indkørsler til ejendommen vurderes det at oversigtsforholdene ved ud- og indkørsel til ejendommen er forholdsvis gode. Og så længe færdselsloven overholdes, vurderes det at der ikke er nogen forhøjet risiko, ved ind- og udkørsel til ejendommen.

Indkørsler fremgår af **Figur 1**.

Der er i nedenstående **Tabel 7** angivet en estimering af antal transporte til og fra ejendommen. Estimeringen er foretaget ud fra en forventning om en produktion med ca. 850 årssøer. Og et estimeret antal smågrise pr. årssø på 36. opgørelsen af transporte afspejler således denne produktion.

Tabel 7: Transportopgørelse

Transport til og fra ejendommen								
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år		Transportmid del	Kommentar
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt		
Smågrise fra ejendommen	28000	30000	700	700	40-45	45-50	Lastbil/dyretr ansport	Transporter tilknyttet dyreholdets størrelse forventes stort set uændrede, med undtagelse af smågrise væk fra ejendommen, hvor der sker en øgning.
Søer til slagt	200-250	250-275	20-30	20-30	10-12	10-12		
Polte til ejendommen	250	275			10-12	10-12		
Døde dyr			x	x	52	52	Lastbil/kadav ervogn	Ugentlig afhentning
Tilkørt tilskudsfoder					100	100	Lastbil/foderb il	Levering af foder ca. 2 gange ugentligt
Gødning/gylle fra ejendommen til udbringning	9000 ton	10000 ton	25	25	360	400	Traktor med gylletræk.	Udgangspunktet er 875 årssøer med 30 kg produktion.

Diverse, affald, halm					10-20	10-20	Lastbil	Diverse transporter.
Samlet antal transporter:					600	650		
<p>Bemærkninger:</p> <p>En estimeret vurdering af antallet af transporter.</p> <p>Som udgangspunkt bliver det et estimat på ca. 12-13 transporter ugentligt. I forhold til den nuværende situation vil det give en øgning i intensitet af transporter på ca. 1-2 transporter ugentligt. Hvilket ikke må betegnes som nogen væsentlig stigning.</p>								

Som udgangspunkt vil langt størstedelen af transporterne foregå i dagtimerne. Der kan dog blive tale om at enkelte transporter vil ligge udenfor normal arbejdstid.

Det vurderes således samlet set, at vejnettet omkring ejendommen, uden væsentlige problemer for den øvrige trafik.

Det vurderes samtidig at udvidelsen kun medfører en marginal forøgelse af antallet af transporter.

Kommunens vurdering

Ansøgers opgørelse over transporterne i **Tablet 7** er opgjort som antal transporter og ikke kørsler. Det vil sige fx et læs leveret foder udgør én transport, selvom lastbilen kører to gange – først til ejendommen og efter aflæsning, fra ejendommen igen. Udover de opgjorte transporter, må det forventes at der derudover vil være et mindre antal transporter, med div. palle- og sækkevarer. Det vurderes dog at antallet af denne type transporter, vil udgøre en meget lille andel i forhold til det samlede antal transporter, og dermed være uproblematisk. Medarbejdere og besøgendes transporter til og fra ejendommen, skal ikke medtages i opgørelsen over transporter, jf. NMK-132-00823.

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for beboere i nærområdet. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Det er kommunens vurdering at ind- og udkørsel til ejendommen vil kunne foregå uden at være til væsentlig gene for øvrige trafikanter og beboere i nærområdet.

7 Management og øvrige vurderinger

Ansøgers redegørelse

7.1 Generelt management

Herunder beskrives ansøgers tilgang til management på ejendommen ift. produktionen:

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Der er fast aftale med dyrlæge
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således nyeste viden altid anvendes.
- Der føres medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Gyllepumpning foregår altid under opsyn.
- Energi- og vandforbrug, samt forbrug af fyringsolie til opvarmning registreres og følges op.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt, denne opdateres hvert år. (Se bilag 4).

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2017) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld. Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til management i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, da management vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Samlet konklusion

Sammenholdes ansøgers redegørelse for management og egenkontrol med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

7.2 Befolkning og menneskers sundhed

Der er i det ovenstående redegjort for hvilke elementer der påvirker befolkningen og menneskers sundhed. Der er ligeledes redegjort for husdyrbrugets håndtering af disse elementer samt evt. afbødende tiltag der foretages fra husdyrbrugets side for at begrænse denne påvirkning. I nedenstående er redegjort for hovedkonklusionerne, som ansøger vurderer dem.

Transport

Da der sker en mindre udvidelse på bedriften, forventes der en mindre stigning af antallet af transporter til og fra husdyrbruget. Da det omkringliggende vejnet ikke vurderes til at være svært belastet, vurderes det at den øgede transport ikke vil få nævneværdige konsekvenser, for naboer og omkringboende, samt andre brugere af vejnettet. Der tages naturligvis hensyn til naboer i det omfang det lader sig gøre, ved at forsøge at planlægge transporter henlagt til dagtimerne.

Lugt

Det er ansøgers vurdering at der ikke vil fremkomme væsentligt øgede gener for naboer i form af lugt fra produktionen. Dette er vurderet på baggrund af at samtlige lugtgenekrav er overholdt med god margin. Ansøger vurderer at der igennem opretholdelse af en god staldhygiejne, samt hensyn til naboer i forbindelse med omrøring af gylle og gylleudbringning, ved at henlægge det til dagtimerne, vil naboer ikke blive udsat for lugtgener som er uacceptable for en produktion som den ansøgte.

7.3 Reduktion af miljøpåvirkning og afværgeforanstaltninger

Herunder beskrives ansøgers valg til reduktion af miljøpåvirkninger og anvendte afværgeforanstaltninger.

Støj

Ventilationsanlæg og foderanlæg vedligeholdes og rengøres efter behov for at reducere støjpåvirkningen, samt mindske energiforbruget. Flytning af grise planlægges hvis muligt til at ske indenfor alm. arbejdstid.

Brugen af andet maskinel forsøges ligeledes henlagt til dagtimerne – dog med forbehold for, at der i særlige spidsbelastningsperioder er brug for at kunne anvende maskinel udover det tidsrum. Brug af højtryksrensere til vask af stalde foregår indendørs, og dermed er støjbelastningen for naboer reduceret.

Det bemærkes derudover at gyllepumper er placeret ved gyllebeholderne nordvest for eksisterende bygninger. Således er der også en reduceret støjpåvirkning fra disse, da de er skærmet mod nabobeboelse derfra.

Lugt

Lugtmissionen fra staldanlægget søges reduceret ved kontinuerlig at fastholde en god staldhygiejne og anvende godt management i staldene. Ligeledes bliver ventilationsudstyr rengjort ved behov, og derigennem begrænses lugtgenerne fra produktionen. Omrøring af gylle vil udelukkende blive foretaget i forbindelse med udkørsel/afhentning.

Ammoniak

De tekniske beregninger i ansøgningen har vist at alle depositionskrav i forhold til natur er overholdt. For at overholde BAT-krav for ammoniak og staldindretning er der valgt overdækning af en eksisterende gyllebeholder, for at begrænse ammoniakfordampningen fra denne.

Beskyttelse af jord og grundvand

God ledelse og dygtige medarbejdere er den bedste beskyttelse mod utilsigtede uheld.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, som definerer hvilke handlinger, der skal ske i tilfælde af uheld og spild på ejendommen.

Der vil altid være en risiko tilstede, men uheld kan begrænses ved at medarbejdere på husdyrbruget, er bekendt med beredskabsplanen og hvilke handlinger de skal foretage sig i forbindelse med uheld.

7.4 BAT – Bedst anvendelig teknologi

I ansøgningen redegøres der for brugen af BAT for følgende 5 områder:

- Ammoniak og staldindretning
- Foder og BAT for ernæringsmæssig styring
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi og BAT for effektiv energiudnyttelse
- Godt landmandskab og BAT i forhold til management.

I ansøgningen er der under de enkelte områder redegjort for ansøgers valg af teknik og evt. fravalg af oplagte teknikker. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold samt BAT-blade og teknologibeskrivelser fra Miljøstyrelsen.

Da ejendommen vurderes at have en produktion over 750 årssøer, redegøres der i øvrigt i et senere afsnit for overvejelser over alternative teknologier og løsninger. **Tabel 8** viser opgørelsen af BAT for staldindretning.

Tabel 8: Opgørelse BAT for stalde

Stald	Afdeling	Gulvtype/Dyretype	Produktionsareal	BAT krav pr. m ²	Samlet BAT-krav i kg NH ₃ -N/år	Effekt miljøteknologi	Faktisk emission kg NH ₃ -N/år
Smågrise 2006	Klimastald eksisterende	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1030	0,56	577	0	577
Ny smågrisestald etape 2	Klimastald by	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	420	0,58	244	0	235
Ny smågrisestald etape 3	Klimastald ny	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	420	0,58	244	0	235
Poltestald gl.	Polte(slagtesvin) eksisterende	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	511	1,9	971	0	971
Drægtighedsstald 2006	Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående delvis spaltegulv	326	1,2	391	0	391
Drægtighedsstald renoveres delvist	Drægtighedsstald eksisterende	Søer, golde og drægtige. Løsgående delvis spaltegulv	840	1,2	1008	0	1008
	Del der renoveres	Søer, golde og drægtige. Løsgående delvis spaltegulv	108	0,87	94	0	130

Løbeafdeling	Løbeafdeling eksisterende	Søer, golde og drægtige. Løsgående delvis spaltegulv	250	1,2	300	0	300
Sygeafdeling	Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående delvis spaltegulv	112	1,2	134	0	134
Farestald gl.	Fareafdeling eksisterende	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	760	0,66	502	0	502
Nyarestald	Farestald ny	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	208	0,59	123	0	137
I alt					4587		4620

Tabel 9 viser opgørelsen af BAT for lagre.

Tabel 9: Opgørelse af BAT for lagre

Lager	Overfladeareal i m ²	BAT-krav pr. m ²	Samlet BAT-krav	Effekt Miljøteknologi	Faktisk emission
GB1 800 m ³	177	0,4	70,7	50 %	35,3
GB2 1500 m ³	343	0,4	137,1	0	137,1
GB3 2500 m ³	706	0,4	282,4	0	282,4
GB4 3000 m ³ ny	1077	0,4	431	0	431
I alt			921		886

Redegørelse for anvendelse af BAT ammoniak

Det samlede vejledende ammoniaktab pr. år opnåeligt for hele anlægget ved anvendelsen af BAT er beregnet til 5508 kgN/år, og det faktiske ammoniaktab fra hele anlægget er beregnet til 5506 kgN/år.

Samlet konklusion

Det vurderes samlet set at BAT-niveauet for staldindretning for dette husdyrbrug overholdes.

Foder, foderopbevaring og fodringstrategi og BAT

Der anvendes fasefodring til søerne, så de drægtige søer får én foderblanding, mens de diegivende søer får en anden foderblanding. Ved fasefodring er det muligt at fodre soen efter dens næringsstofbehov i den aktuelle periode. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Ligeledes anvendes der fasefodring til smågrise og polte.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten.

Samlet konklusion

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning og BAT

Al husdyrgødning der produceres på ejendommen, forekommer som gylle.

Der er pr nuværende 3 gyllebeholdere i brug på ejendommen, og med den ansøgte udvidelse ønskes der yderligere 1 gyllebeholder opført.

Med den ønskede udvidelse vil der være en underkapacitet til opbevaring af gylle på ejendommen, der er derfor ansøgt om opførsel af en ny gyllebeholder, beliggende i tilknytning til 3 eksisterende gyllebeholdere på ejendommen. Således at der opnås den ønskede kapacitet af gylle på ejendommen.

Dermed vil der blive et mindre behov for at flytte gylle rundt til andre ejendomme, med transportbelastninger på omkringliggende vejnet, til følge.

Gyllebeholderne, gyllekummer og rørføringer er bygget i bestandige og korrosionssikrede materialer.

Gyllebeholderen opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav til pumper etc. Der udføres 10-års beholderkontrol af godkendt firma. Beholderen tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Al håndtering, behandling og udbringning af husdyrgødning, foregår i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, markedsmuligheder for produktion af grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området og manglede arealer til at udbringe husdyrgødningen så kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Samlet konklusion

Sammenholdes ejendommens foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

7.5 Energi- vand, og resurseforbrug og BAT

Ansøger tilsligter løbende at reducere både energi- og andet ressourceforbrug på ejendommen for at reducere miljøpåvirkning og forbedre det økonomiske indtjeningsgrundlag.

Generelt set tilstræber ansøger at anvende de energirigtige løsninger i staldene, som omkostningsmæssigt er tilsvarende staldenes stand og nedslidningsgrad. Vedr. opvarmning, ventilation, belysning og vandforbrug tilstræbes det at forbruget holdes på et så lavt niveau som muligt.

Elforbrug generelt

Ejendommens elforbrug registreres og følges op. Det årlige elforbrug forventes at være 300.000 kWh. Hovedparten af forbruget går nu til drift af varme-, ventilations- og belysningsanlæg, samt i mindre grad gyllepumper og mindre maskiner såsom højtryksrensere, kompressor mf.

Lys

Belysningsanlægget i ejendommens staldbygninger består af en blanding af konventionel belysning og LED. Udendørsbelysning består af lamper med energisparepærer.

Ventilation

Ventilationsbehovet på ejendommen tilvejebringes af et mekanisk ventilationsanlæg. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres.

Varme

Bedriftens varmebehov tilvejebringes af pillefyr.

Vand

Der forventes et vandforbrug på ca. 15.000 m³. Vandforbruget kontrolleres, registreres og følges op løbende, således evt. vandspild hurtigt kan registreres og stoppes igennem udskiftning af sliddele. Vandet kommer fra offentlig vandforsyning.

Det forventes at ca. 4/5 af vandforbruget vil gå til drikkevand og ca. 1/5 af vandforbruget vil gå til vask af stalde. Der anvendes iblødsætning af stalde før vask, således vandforbrug til vask begrænses mest muligt.

Ansøger vurderer, at så længe vandforbruget kontrolleres registreres og følges op, samt at sliddele og defekte eller dryppende drikkenipler og haner udskiftes, samt at der ved udskiftning af materiel vælges vandbesparende alternativer, vil den ansøgte produktion med hensyn til vandforbrug være at betegne som BAT.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til energiforbrug og andet resurseforbrug i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppigt eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Samlet konklusion

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energiforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

7.6 Anvendte teknologier og evt. fravalg af oplagte teknologier.

Der har i den ansøgte produktion ikke været behov for at anvende ammoniakreducerende miljøteknologi udover overdækning af den mindste af gyllebeholderne. BAT-kravet er opfyldt for den ansøgte produktion. Alle generelle afskæringskriterier vurderes ligeledes for overholdt.

Når der skal udskiftes ventilation som følge af at udstyret har været nedslidt, vil der blive anvendt lavenergi-ventilation. Det samme er gældende for udskiftning af eksisterende belysning samt ny belysning i nye stalde vil der blive valgt LED-belysning

7.7 Undersøgte alternativer

Et alternativ til det ansøgte er en etablering af en produktion på en anden ejendom end den ansøgte. Dette vil omfatte eventuelt køb af ejendom, opgradering af inventar, evt. ny miljøgodkendelse, samt flytning af dyr med tilhørende opstartsvanskeligheder og produktionsnedgang i opstartsfasen.

Ansøger vurderer at siden husdyrbrugets produktionsapparat er forholdsvis opdateret og i så god stand og med et godt staldanlæg, vil det give god mening at optimere i de allerede eksisterende rammer, der giver mulighed for at producere mere effektivt, uden at forøge generne for de omkringboende, samt da alle generelle afskæringskriterier for lugt og ammoniakdeposition til natur er overholdt, giver det god mening for ansøger at udvide sin produktion.

Der er har været flere forskellige scenarier i spil, for at finde en løsning på den bygningsmæssige udvidelse. Med et højere antal årssøer, er det nødvendigt med flere stipladser til smågrisene qua den højere produktion. Den etapevise udvidelse afspejler dette. Udvidelsen af smågrisestalden mod vest besværliggøres en smule af terrænets beskaffenhed, men det er fortsat løsbart.

Det giver mening at placere udvidelsen af farestier, i forbindelse med de eksisterende farestier, samt at placere udvidelsen af smågrisestier i forbindelse med smågrisestalden. For at holde den symmetriske opbygning af ejendommen, er det valgt at udvide smågrisestalden i begge ender, for ikke at få en stor væsentlig udvidelse mod vest.

Med hensyn til drægtighedsstalden, som renoveres delvist, ønskes dette gjort at få en mere rationel drift i stalden.

Kommunens vurdering

EU-Kommissionen offentliggjorde den 21. februar 2017 BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, dvs. husdyrbrug omfattet af IE-direktivet (IE-husdyrbrug). BAT-konklusionerne er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler med de pågældende krav, som pr. den 21. februar 2021 gælder umiddelbart for IE-husdyrbrug.

BAT-konklusionerne omhandler overordnet set emnerne miljøledelse og godt landmandskab samt teknikker inden for ernæringsmæssig styring, effektiv energiudnyttelse, støj-, støv- og lugtemissioner, vandforbrug, emissioner fra hhv. opbevaring, forarbejdning og udbringning af husdyrgødning, emissionsmonitoring og ammoniakemission fra staldanlæg. BAT-konklusionerne er implementeret med følgende overordnet emner i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

- Generelt krav om oplæring af personale
- Generelt krav om at udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, samt beredskab
- Generelle krav til fodringsteknikker
- Generel pligt til at anvende energibesparende belysning
- Generelt krav om reduktion af støvemission fra staldanlæg
- Generelt krav om årlig indberetning

I henhold til BREF er miljøledelse, effektiv energiudnyttelse, minimering af støj-, støv- og lugtemissioner og vandforbrug, samt godt landmandskab BAT, sammenholdt med at BAT konklusionerne er implementeret i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler for IE-husdyrbrug, som kontrolleres i forbindelse med regelmæssigt miljøtilsyn, samt ved årlige indberetninger, er det kommunens vurdering at bedriften lever op til BAT.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild m.v. Kommunen har vurderet beredskabsplanen og desuden stillet vilkår om opdatering og formidling til medarbejdere m.v.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler. I forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget kan der opstå støvgener.

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra udendørs belysning. Endelig kan brug af maskiner på ejendommens bygningsparcel give anledning til lysgener.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støv- og lysgener, ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Kommunen har vurderet ansøgers alternativ, 0-alternativ og miljøkonsekvensrapport, og har ikke yderligere bemærkninger.

Vilkår:

7.7.1 Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.

8 Offentlighed og klagevejledning

8.1 Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort på Hjørring kommunes hjemmeside den 15. maj 2020. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 2 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 04. juni 2020 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

8.2 Klagevejledning

Ansøger selv kan klage⁹ over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen skal være modtaget senest 31.07.2020 kl. 23.59

Klagen skal indsendes digitalt til Hjørring kommune via Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Klageportalen findes på www.borger.dk og www.virk.dk. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Hjørring Kommune i klageportalen.

Nævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på www.borger.dk og www.virk.dk.

Afgørelsen kan udnyttes på egen risiko og regning, hvis der klages over den. Det er dog under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan i særlige tilfælde afgøre, at godkendelsen ikke kan udnyttes, før klagen er behandlet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre eller ophæve kommunens afgørelse på baggrund af en klage.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolen. En retssag skal være anlagt inden seks måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Der er til enhver tid mulighed for aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

⁹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kap. 7 med senere ændringer.